

Karpo Godina | Filmski imaginarij

Razstavní prostori Slovenske kinoteke, Miklošičeva 28, Ljubljana

23. maj–22. december 2024

»Še preden sem Karpa Godino osebno spoznal, sem bil navdušen nad vsakim kadrom njegovih filmov. Vsak trenutek z njim je veselje. Karpo je kot pesnik/tehnik/čarovnik začaral, da srebrni nitrat postane pameten in nam šepetá, kako lepo in dragoceno je življenje.«

– Dušan Makavejev

V četrtek, 23. maja 2024, ob 19. uri bomo v Slovenski kinoteki odprli prvo obsežnejšo razstavo, posvečeno filmskemu opusu in prepoznavnemu avtorskemu slogu **Karpa Godine**. Razstavi **Karpo Godina | Filmski imaginarij**, ki sta jo v razstavnih prostorih Kinoteke zasnovala **Kristina Ravnikar** in **Matevž Jerman**, oblikoval pa jo je **Ranko Novak**, bo v septembru sledila še razstava v **Galeriji Fotografija** z naslovom **Karpo Godina: Ko je šla svoboda čez rob**, ki bo predstavila Godinovo udejstvovanje v svetu oglaševanja.

Karpo Godina (Škopje, 1943) markantno zaznamuje zgodovino slovenskega, jugoslovanskega in svetovnega filma. Že kot gimnazijec prejme laskav naziv mojstra umetniške fotografije. Kot študent akademije se sredi šestdesetih let prejšnjega stoletja uveljavi z vrsto eksperimentalnih filmov in na živahnem prizorišču jugoslovanskega amaterskega filma, ki je brbotal pod okriljem številnih kino-klubov, odtisne močan pečat. Kot profesionalni režiser kratkih filmov in kot direktor fotografije obvelja za eno ključnih imen t. i. jugoslovanskega črnega vala ter kot režiser in scenarist ustvari več kulturnih slovenskih celovečercev. Ustvarjalno sodeluje pri skoraj sto filmskih delih in še pri mnogo več ikoničnih oglasnih videospotih. Slovensko filmsko krajino zaznamuje tudi kot pedagog in jo še zmeraj neutrudno sooblikuje kot skrbnik filmske zgodovine. Je svetovni promotor filma in še vedno dejaven ustvarjalec. Njegovemu delu je bilo posvečenih več domačih in tujih retrospektiv, posebnih dogodkov, tudi razstav, ob tem pa za zdaj ostaja edini slovenski avtor, čigar retrospektiva je bila predstavljena v newyorškem muzeju sodobne umetnosti MoMA.

Ker je Karpo Godina tako vsestranski in raznorodni, bi ga bilo krivično »popredalčkati«, brez dvoma pa v njegovem opusu lahko odkrijemo najbolj prepoznavno formalno določilo (ki je tudi osrednje tkivo pričujoče razstave), h kateremu se kot avtor neutrudno vrača. Gre za estetiko živih slik v prepletu z redko sposobnostjo ugledati presežno v banalnosti vsakdana. To presežno je včasih lahko kritično prepoznanje kontradikcij družbenega ustroja, lahko je prepoznanje sublimne lepote ali pa preprosto pretakanje radostne fascinacije in naklonjenosti do sočloveka, ki ga kot popotnik sreča na najbolj nenavadnih mestih. Pogosto gre za spoj vsega naštetega, skrbno uokvirjenega skozi oko kamere, znotraj meja statičnega kadra, ki v svoji sugestivnosti presega domet pripovednega formata. Godina kot umetnik ostaja presunljivo estetsko dovršen, vselej subverziven, a neciničen, kot humanist je duhovit in dosledno radoveden, kot obrtnik je mojster in kot človek vselej zavezan raziskovanju in občudovanju sveta, ki ga obdaja.

Razstava v svoji zasnovi izhaja iz življenja statičnih prizorov in potiskanja zamrznjenih podob v gibanje. Naslanja se na za Godino značilne *tableaux vivants* oz. *tabloje*, zamrznjene žive slike ali statično uokvirjene razglede. O tem, kaj vse je botrovalo oblikovanju te prepoznavne estetike, velja prisluhni avtorju, ki se o tehničnih in vsebinskih okoliščinah, življenjskih preizkušnjah in anekdotičnih doživetjih razgovori tudi v monografiji, ki spremlja razstavo.

Karpo Godina: Filmski imaginarij

Ob razstavi bo Kinoteka v sodelovanju z Galerijo Fotografija izdala tudi zbornik razprav in razstavní katalog z naslovom *Karpo Godina: Filmski imaginarij*. Prvo slovensko izvirno monografijo o delu Karpa Godine sta uredili direktorica Slovenke kinoteke Ženja Leiler Kos in direktorica ter vodja Galerije Fotografija Barbara Čeferin. Kustosa razstave v njej zapišeta, da Godine ne zanima le svet, viden skozi oko kamere, temveč ga v enaki meri vznemirja tudi svet vsakodnevnih radosti, konfliktov, ustvarjalnosti in družabnosti izza objektiv. Izčrpen pogovor z Godino nam odstre pogled v izjemno obdobje snemanja njegovih kratkih filmov, Marcel Štefančič, jr. pa se loti treh igranih in enega

dokumentarnega celovečerca. Luciden odgovor na vprašanje, ne kdo, ampak kaj je Karpo Godina, v devetih vinjetah pretanjeno izpelje Vladimir Šojat, Majda Širca vzame v precep Godino kot osebo, katere filmi so vsak po svoje nosili prevratniške ideje, Jure Apih zabeleži avtorjev izlet v svet oglaševanja, v spominskih zapisih pa o Godini spregovorijo tudi Želimir Žilnik, Rajko Grlić in Rade Šerbedžija.

Spremljevalni program

V času razstave bodo v Dvorani Silvana Furlana na ogled tudi filmi, ki jih je kot režiser, direktor fotografije, snemalec in montažer ustvaril Karpo Godina. Termini strokovnih vodstev po razstavi bodo objavljeni na spletni strani Slovenske kinoteke.